

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1064
11052007

Biroul permanent al Senatului
Bp. 147/31.05.2007

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind interzicerea mercenarilor*, inițiată de domnii deputați Rareș Mănescu și Mihăiță Calimente și de domnul senator Mario Ovidiu Oprea din Grupurile parlamentare ale PNL (Bp. 147/2007).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare *interzicerea activităților specifice mercenarilor*, precum și recrutarea, folosirea, finanțarea și instruirea acestora de către autoritățile și instituțiile publice române sau de către persoanele fizice aflate pe teritoriul României.

II. Propuneri și observații

1. Demersul preia în cuprinsul său prevederile art. 47 alin. (2) din *Protocolul adițional I la Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate internaționale nr. 1/1977, ratificat de România prin Decretul nr. 224/1990*, tratat care, potrivit dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Constituție, face parte din dreptul intern.

De asemenea, inițiativa legislativă cuprinde o parte din dispozițiile *Convenției ONU privind recrutarea, folosirea, finanțarea și pregătirea mercenarilor*, iar în plus față de tratat instituie doar sancțiuni.

Având în vedere dispozițiile art. 22 alin. (7) din *Legea nr. 590/2003 privind tratatele*, potrivit căroră, „în cazul tratatelor ale căror prevederi implică adoptarea de dispoziții normative de drept intern pentru aplicarea prevederilor lor, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va include norme detaliate de natură să permită aplicarea tratatului, fără ca prin aceste norme să se poată aduce atingere regimului juridic stabilit prin tratat sau textului tratatului”, apreciem că soluția legislativă optimă ar fi ratificarea Convenției.

Legea de ratificare va putea include norme de aplicare a tratatelor, inclusiv sancțiunile conținute în propunerea legislativă.

2. Din dorința de a da o motivare pertinentă propunerii legislative, inițiatorii asimilează *mercenariatul* cu noțiunea de *terorism*, realizând o prezentare exhaustivă a atribuțiilor Inspectoratului pentru Prevenirea și Combaterea Terorismului, respectiv a Centrului de Coordonare Operativă Antiteroristă, structuri din cadrul Serviciului Român de Informații.

Se poate admite că, în anumite condiții, mercenariatul poate îmbrăca forme de manifestare a fenomenului „*terorism*”, fără a fi însă inclus în mod obligatoriu în acesta.

Așa cum este definit de *Legea nr. 535/2004*, terorismul urmărește realizarea unor obiective specifice, iar acțiunile subsumate acestui fenomen sunt realizate de entități motivate de concepții și atitudini extremiste, spre deosebire de mercenari, a căror justificare esențială este dobândirea unor foloase materiale.

Convenția ONU privind recrutarea, folosirea, finanțarea și instruirea mercenarilor nu pune semnul egalității între fenomenul „*terorism*” și conceptul „*mercenariat*”. Distincția este valabilă și la nivelul legislațiilor naționale, care au preluat prevederile acestei convenții fie prin adoptarea unor acte normative cu caracter general, fie prin completarea Codului penal.

3. Textul *Expunerii de motive* conține unele inadvertențe legislative. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 141/2001, menționată ca fiind dreptul comun în materia prevenirii și combaterii terorismului a fost abrogată de art. 46 din *Legea nr. 535/2004*, care stabilește definiția legală a terorismului, precum și faptele care constituie acte de terorism în dreptul românesc.

Intrarea în vigoare a Noului Cod penal al României a fost prorogată, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene*, până la data de 1 septembrie 2008, în prezent fiind în vigoare Codul penal din 21 iunie 1968, cu modificările și completările ulterioare.

4. **Art. 1** din propunerea legislativă face referire doar la activitățile de mercenariat desfășurate de către autoritățile și instituțiile publice române sau de către persoanele fizice și juridice aflate pe teritoriul României. Observăm că nu sunt cuprinse activitățile desfășurate de către persoane fizice sau juridice străine pe teritoriul României sau de către persoane fizice sau juridice române pe teritoriul altor state. Or, legea penală română se aplică, pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul României de orice persoană (principiul teritorialității legii penale), infracțiunile săvârșite de către cetățeni români și apatrizi cu domiciliul în România, indiferent de locul unde sunt săvârșite (principiul personalității legii penale), precum și pentru infracțiuni săvârșite de către cetățeni străini sau persoane fără cetățenie care nu domiciliază pe teritoriul României, atunci când sunt îndreptate contra statului român, contra vieții sau integrității corporale a unui cetățean român (principiul realității legii penale). Așadar, considerăm că nu se justifică formularea „*de către autoritățile și instituțiile publice române sau de către persoanele fizice și juridice aflate pe teritoriul României*”. De altfel, apreciem că întreg art. 1 al propunerii legislative este inutil, el având o valoare pur declarativă.

5. În viziunea *Convenției Internaționale împotriva recrutării, folosirii, finanțării și instruirii mercenarilor, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale ONU 44/34 din 4 decembrie 1989*, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor condiții pentru definirea unei activități ca fiind de mercenariat. Astfel, pentru ca o persoană să poată fi considerată mercenar este necesar ca ea să îndeplinească cumulativ, fie criteriile de la art. 1 alin. (1), fie criteriile de la art. 1 alin. (2) din convenție.

O parte din aceste criterii au fost preluate în **art. 2** din inițiativa legislativă, articol care își propune, de asemenea, definirea noțiunii de mercenar, în același timp fiind introduse și alte criterii.

Observăm că, în viziunea convenției, esențială pentru definirea unei persoane ca mercenar este participarea sau intenția de a participa la un conflict armat sau la un act de violență concertată/organizată desfășurat în

scopul înlăturării unui guvern sau subminării în orice alt mod a ordinii constituționale sau al subminării integrității teritoriale a unui stat.

Considerăm că sfera acțiunilor individualizate în art. 2 este prea largă, întrucât se prevede că mercenar este orice persoană care „în scopul dobândirii unor foloase materiale se angajează să desfășoare acțiuni violente premeditate și ilegale ori să acorde asistență sau expertiză în astfel de acțiuni ce urmăresc interese de orice natură” și care îndeplinește una dintre condițiile enumerate la **lit. a)-i)**. De esența activității de mercenariat este nu atât desfășurarea de activități violente, activități care pot forma latura materială a conținutului constitutiv și al altor infracțiuni, cât participarea la un conflict armat între state al cărui cetățean nu este persoana respectivă sau la acțiuni violente îndreptate împotriva unui stat, în scopul obținerii de foloase materiale.

Simpla participare la acțiuni violente premeditate și ilegale nu este de natură a identifica o activitate ca fiind de mercenariat.

De altfel, observăm că în cadrul literelor **e), f) sau g)** se folosesc termenii „*acțiuni de luptă*”, „*conflict*” sau „*conflict armat*”. De exemplu, la lit. f) se prevede că persoana considerată mercenar nu este membru al forțelor armate române sau al unei părți în conflict, fără a se preciza nimic în legătură cu conflictul la care se face referire, întrucât acest conflict nu apare anterior printre condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca o activitate să poată fi considerată de mercenariat.

6. În ceea ce privește răspunderea persoanelor juridice, nu achiesăm la excepția prevăzută la **art. 7 alin. (3)** din propunerea legislativă, care precizează că dizolvarea nu poate fi aplicată partidelor politice sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, care recrutează, folosesc, finanțează sau instruiesc mercenari, deoarece, chiar dacă inițial au fost legal constituite, odată cu săvârșirea faptelor incriminate intră în ilegalitate și, deci, ar trebui să fie sancționate ca atare.

Astfel, Constituția României, la art. 30 alin. (7) interzice, în mod expres, defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică.

Legea nr. 14/2003 privind partidele politice, prevede la art. 3 alin. (4) că partidele politice nu pot organiza activități militare sau paramilitare și nici alte activități interzise de lege.

7. Referitor la **art. 9**, considerăm că a fost avută în vedere începerea urmăririi penale și nu punerea în mișcare a acțiunii penale, întrucât conform

dreptului procesual penal român acțiunea penală se pune în mișcare de către procuror atunci când există probe suficiente de vinovăție împotriva unei persoane privind săvârșirea unei infracțiuni. Or, având în vedere acestea, acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare la simpla sesizare a organelor de stat sau a unei persoane interesate.

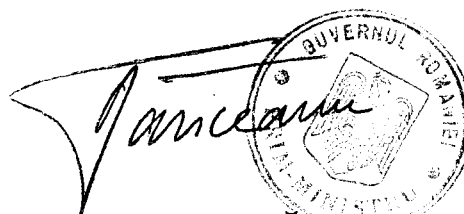
Conform Codului de procedură penală, organul de urmărire penală începe urmărirea penală atunci când din cuprinsul actului de sesizare sau din actele premergătoare efectuate nu rezultă vreunul din cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale. Organul de urmărire penală se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizat prin plângere de către persoana care a suferit o vătămare prin infracțiune sau prin denunț, de către orice persoană care are cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni. Observăm, astfel, că prevederile art. 9 din propunerea legislativă sunt inutile.

8. Referitor la **art. 13**, precizăm că, în măsura în care faptele prevăzute în inițiativa legislativă constituie amenințări la adresa securității naționale, obligația de a sesiza Serviciul Român de Informații revine tuturor persoanelor în baza Legii nr. 51/1991, iar în măsura în care aceste fapte constituie acte de terorism în baza art. 8 și 9 din Legea nr. 535/2004.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului